

Punkt 11.

Orientering: Redegørelse for konsekvenserne af Kontanthjælpsreformen

2015-013801

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender til Beskæftigelsesudvalget og Familie- og Socialudvalgets orientering,

At sagsbeskrivelsen udgør forvaltningens redegørelse for konsekvenserne af Kontanthjælpsreformen

Beslutning:

Til orientering.

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender til Beskæftigelsesudvalget og Familie- og Socialudvalgets orientering,

At sagsbeskrivelsen udgør forvaltningens redegørelse for konsekvenserne af Kontanthjælpsreformen

Sagsbeskrivelse

Redegørelse for konsekvenserne af Kontanthjælpsreformen er en opfølgning på tidligere redegørelse, som Beskæftigelsesudvalget og Familie- og Socialudvalget modtog i juni 2014.

Indledningsvis skal det fortsat bemærkes jævnfør tidligere redegørelse, at det er meget vanskeligt at sige noget eksakt i forhold til antallet af borgere i Aalborg Kommune, der enten er gået fra hinanden eller har valgt/været nødt til at flytte til en billigere bolig på grund af nedsat ydelse som konsekvens af Kontanthjælpsreformen. Disse oplysninger registreres ikke i kommunens it-systemer. Socialafdelingen har derfor vurderet på en række signaler, som kan *indikere* nogle konsekvenser af Kontanthjælpsreformen, hvilket både Familie- og Socialudvalget og Beskæftigelsesudvalget har efterspurgt.

Siden sidste redegørelse er der med Finanslovsaftalen og Satspuljeaftalen for 2015 foretaget lovændringer gældende fra 1. januar 2015, som bevirker, at borgere på kontant- og uddannelseshjælp har bedre mulighed for at modtage økonomisk støtte til boligudgifter. Begge udvalg blev i december 2014 orienteret om disse lovændringer.

Nuværende status i forhold til flytning som konsekvens af Kontanthjælpsreformen

I forlængelse af sidste redegørelse er der nu foretaget opgørelse for perioden maj – december 2014 på antal borgere, der har modtaget økonomisk hjælp til enkeltydelser i form af flytning. Tendensen fra tidligere redegørelse gør sig fortsat gældende, idet antallet fra maj til december også svinger fra måned til måned. Antallet af hjælp til flytninger i samme periode 2013 er ligeså på samme niveau og viser samme mønster i forhold til stigning/fald. På den baggrund ses ingen klar tendens til, at flere efter Kontanthjælpsreformen har haft brug for bevilling af enkeltydelser til flytning.

Der er igen fulgt op på antal flytninger, som muligvis kan skyldes reglen om gensidig forsørgelsespligt. Der er trukket en liste via KMD aktiv på antal borgere, der er flyttet i perioden maj 2014 til og med december 2014 og som samtidig er gået op i ydelse. Dette kan *indikere*, at økonomi kunne være årsagen til flytningen.

Der kan imidlertid være mange andre årsager til en sådan flytning. Det har derfor været nødvendigt, at Socialcentrene har gennemgået egne sager på listen med i alt 146 personer. Hermed har Socialafdelingen kunnet lokalisere 11 personer, som menes at være flyttet fra hinanden på baggrund af reglerne om gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende. Vi må påpege, at antallet er usikkert og alene er fremkommet på baggrund af rådgivernes kendskab til borgeren eller hvor det fremgår af journal.

Til sammenligning med tidligere redegørelse, hvor knap 30 personer menes at være flyttet fra hinanden i perioden januar – april 2014 kan det lave tal på 11 personer indikere, at samlevende, hvor den ene modtager uddannelses- eller kontanthjælp, i løbet af året har tilpasset sig de økonomiske betingelser. Ved udgangen af december 2014 var der i alt 5.765 personer, der modtog uddannelses- eller kontanthjælp i Aalborg Kommune¹.

Det fremgår af sidste redegørelse, at der var en lille stigning i antallet af ansøgninger til billigboliger i perioden januar – april 2014 sammenlignet med samme periode i 2013. Ud af de 24 ansøgninger i den aktuelle periode i 2014, var der fem personer, der havde angivet, at Kontanthjælpsreformen var årsag til flytning.

Det fremgår af opgørelsen for perioden maj – til december 2014, at der er 80 ansøgninger til billigboliger², mens der var 51 ansøgninger i tilsvarende periode i 2013. Det er ikke muligt at sige noget om, om Kontanthjælpsreformens lavere ydelser har haft indflydelse på, at de 80 borgere har ansøgt om billigbolig. Det vur-

¹ 3.700 personer modtog kontanthjælp og 2.065 personer modtog uddannelseshjælp.

² Udover de 80 boligansøgninger til billigboliger er der 50 ansøgninger fra nye flytninge til billigboliger

deres imidlertid, at stigningen i ansøgninger skyldes, at rådgiverne i forvaltningen er blevet mere opmærksomme på muligheden for at indstille til billigboliger på baggrund af lave ydelser.

Langsigtede konsekvenser af Kontanthjælpsreformen i forhold til flytning

Forvaltningen har set på antallet af fogedsager for uddannelses- og kontanthjælpssager i perioden maj til og med december 2014 og for samme periode i 2013. Ved sammenligning ses det, at der er sket et fald fra 2013 til 2014. Af tidligere redegørelse fremgår det, at der var en lille stigning fra 2013 til 2014 i perioden januar – april.

Samlet set er der fra 2013 til 2014 sket et lille fald på 6 % svarende til 11 fogedsager. Tallet angiver antallet af henvendelser til forvaltningen vedrørende berømmelse af eventuelle fogedsager. Det vil sige, at der ikke nødvendigvis er tale om *effektive udsættelser*, idet mange af sagerne løses før en eventuel udsættelse. Der findes ikke en opgørelse på antal af effektive udsættelser i Aalborg Kommune³.

Siden redegørelsen i juni 2014, er personkredsen til særlig støtte til høje boligudgifter efter Lov om aktiv socialpolitik § 34 ændret i forbindelse med Finanslovsaftalen 2015. Det betyder, at fra 1. januar 2015 er alle uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere i personkreds til særlig støtte uanset alder og visitationskategori. Tidligere var unge uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere under 25 år, der ikke var forsørgere eller ikke havde en dokumenteret psykisk lidelse, ikke i personkredsen. 25-29 årige var kun i personkredsen, når de var visiteret som aktivitetsparate – dog med den undtagelse, at alle 25-29 årige tilhørte personkredsen de første tre måneder, de modtog uddannelses- eller kontanthjælp.

I december 2014 var der i alt 964 borgere på uddannelses- og kontanthjælp, der modtog særlig støtte. Dette tal er ved udgangen af februar 2015 steget til 1.095 borgere⁴. Stigningen skyldes, at der antalsmæssigt er 84 flere bevillinger til unge under 25 år og 40 flere bevillinger til unge mellem 25 og 29 år i februar 2015 end i december 2014.

I forbindelse med udvidelsen af personkredsen til særlig støtte har rådgiverne gennemgået alle relevante sager med henblik på at informere borgerne om muligheden for at søge særlig støtte til høje boligudgifter. Effekten af personkredsudvidelsen ses i stigningen fra december 2014 til februar 2015. Forvaltningen forventer dog, at effekten ikke er slået helt igennem, således at antallet af bevillinger fortsat vil stige i de kommende måneder.

Som følge af Finanslovsaftalen for 2015 ophæves reglen om den gensidige forsørgelsespligt for samlevende pr. 1. januar 2016. Samtidig videreføres overgangsreglen fra 2014 i hele 2015, således at uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere som minimum fortsat vil være berettiget til ½ ydelsessats uanset samlevers indtægt og formue. Siden sidste redegørelse er der ikke sket ændringer på dette område og antal samlivssager, hvor ydelsesmodtager modtager ½ ydelsessats på grund af reglen om gensidig forsørgelsespligt er på samme niveau.

Konklusion

Som det også var tilfældet ved den tidligere redegørelse, vurderes det fortsat, at det er vanskeligt konkret at beskrive konsekvenserne af reformen vedrørende nedsat ydelse og reglen om gensidig forsørgelsespligt. Samtidig er der ikke it-systemer til registrering heraf. Dette har betydet, at det har været nødvendigt at foretage manuelle opgørelser for at fremkomme med relevante oplysninger.

Forvaltningen vil følge udviklingen i antallet af bevillinger af særlig støtte til høje boligudgifter, da det forventes, at antallet fortsat vil stige i de kommende måneder som en konsekvens af personkredsudvidelsen.

³ Domstolsstyrelsens statistik viser, at der i 2014 var 65 effektive udsættelser i Aalborg Retskreds og 52 effektive udsættelser i 2013. Aalborg Retskreds omfatter: Aalborg Kommune, Mariagerfjord Kommune, Rebild Kommune og Vesthimmerlands Kommune. Der findes ikke en opgørelse på antal effektive udsættelser, hvor borgerne enten har modtaget kontanthjælp eller uddannelseshjælp.

⁴ Antallet af borgere, der modtager særlig støtte til høje boligudgifter er i nærværende redegørelse inkl. forrevalider, da de også modtager uddannelses-/kontanthjælp. Det bemærkes, at opgørelsen af særlig støtte i tidligere redegørelse ikke inkluderer forrevalider, dette kan forklare, hvorfor tallet i april 2014 var lidt lavere end i december 2014.

På baggrund af ovenstående redegørelse vurderer forvaltningen overordnet, at borgere, der er gået ned i ydelse som konsekvens af Kontanthjælpsreformen, har tilpasset sig deres økonomiske situation. Samtidig har efterfølgende lovændringer medført, at disse borgere på uddannelses- og kontanthjælp nu har mulighed for at modtage særlig støtte til høje boligudgifter, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

Fra 1. januar 2016 vil ophævelsen af den gensidige forsørgelsespligt bevirke, at samlevende ikke længere modtager reduceret uddannelses- eller kontanthjælp på grund af samlevers indtægt eller formue. Forvaltningen forventer, at antallet af samlevende par, hvor den gensidige forsørgelsespligt betyder reduceret ydelse, vil ligge stabilt frem til udgangen af 2015.

Forvaltningen anbefaler på baggrund af ovenstående, at der ikke udarbejdes flere redegørelser vedrørende konsekvenser af Kontanthjælpsreformen.